

# DE LENGTEMAAT VAN JEZUS CHRISTUS

## Mensura Christi

Hugo Lambrechts-Augustijns

Tot nu toe stonden we niet stil om ons af te vragen hoe groot Jezus juist geweest is. Volgens de gangbare iconografie schatten we Hem zowat tussen 1,75 en 1,80 meter. Tot we een artikel onder ogen kregen van professor J. Gessler van de Leuvense universiteit, die zich met deze materie heeft bezig gehouden<sup>1</sup>. Na het lezen van zijn artikel weten we nog niet hoe groot Jezus was, maar komen tot het besluit dat de omschrijving '*de lengtemaat van Christus*' eerder voorwerpen zijn die ons beschermen tegen onheil en andere gevaren, een soort amulette dus.

Het opmeten van de menselijke figuur op de lijkwade van Turijn heeft geen zin, want het staat niet vast dat dit een afdruk is van het lichaam van Jezus.

De specialist op het gebied van de '*Christi Länge*' was ongetwijfeld de Luxemburgse folklorist A. Jacoby, die daarover in het grote Duits repertorium over bijgeloof heeft geschreven<sup>2</sup>. De '*Länge Christi*' werd tegen heksen aangewend<sup>3</sup>.

Het Volkskundig Museum van Antwerpen zou over een prentje beschikken waarvan de lengte, met 26 vermenigvuldigd, de gestalte van Jezus aanduidt. De overlevering hiervan gaat terug tot in de 14<sup>de</sup> eeuw. Het museum van Breda bezit een gedrukte strook papier met de juiste afmetingen van de '*lengte Jezu Christi*'. Onze musea bezitten (althans tot in 1946) geen exemplaar van dit papier, dat in Antwerpen werd gedrukt bij F.J. Vink, in de Vijf Ringen op het Klapdorp. De approbatie is van 1766. Wie de '*lengte van Onzen Lieven Heere*' bij zich draagt of in zijn huis heeft, is verzekerd tegen al zijn vijanden. Hij wordt behoed tegen alle straatrovers en allerhande toverij. Geen valse tong of vals gerucht zal hem schaden. Wanneer een zwangere vrouw zulks bij haar draagt of tussen de borsten houdt, zal zij zonder '*grote smerte baaren*'. Het huis wordt beschermd tegen donder of onweer, en wordt behoed voor vuur en water.

Naast de '*lengte Jezu Christi*' bestaan nog andere lengten die dienstig zijn voor relikwieën. De *mensura* is de juiste afmeting van de goddelijke zijde-of hartwonde. Ook de afmeting van de indruk van het zware kruis op Zijn schouder is gekend. De hand en de voet van O.-L.-Vrouw, de afmetingen van het Heilig huisje van Loreto, de omtrek van de geselkolom, de lengte van het Kruis en van het graf zijn onderwerp van een meetkundige verering.

Bij een volgend bezoek aan het Volkskundig Museum van Antwerpen moet U dus zeker uitkijken naar de lengtemaat van Christus.

---

<sup>1</sup> J. Gessler, *De lengtemaat van Christus, een bijdrage tot de geschiedenis van de volksdevotie*, in: *Miscellanea Historica Alberti De Meyer*, Leuven, 1946.

<sup>2</sup> Zie ook: A. Jacoby, *Heilige Längenmasse*, in: *Schweizerisches Archiv für Volkskunde*, dl XXIX, 1923, pp. 1-17 en 181-216.

<sup>3</sup> De Heksenhamer of *Malleus Maleficarum* van Srengerus en Institoris werd op het einde van de 15de eeuw te Keulen gedrukt.